

חשן שלמה

בס"ד

גליון עשיר תוכן לשולחן השבת

הינוקא

מתוך שלל אוצרות תורת ושיעוריו של מרן גאון ישראל

רבינו שלמה יהודה בארי שליט"א

פרשת נשא תשפ"ז 279

פזינים על הפרשה

ליקוטים על פרשת השבוע משולחן תורתו של רבנו שליט"א

ניתן להאזין לשיעורים של הגאון הינוקא, וכן ערכונים על הנעשה בבית מדרשו, ב"קו הינוקא" 03.550.2228

כיצד תהא נכרת חשיבות ישראל בקבלת התורה ושמירתה?

רבי יוחנן שם במסכת סנהדרין (בדף צג ע"א). וזהו כדברי האבות דרבי נתן (נוסח ב. מד) שאמרו שישראל נקראו מלכים בעסק התורה, כמו שאומרת התורה "בי מלכים ימלוכו" (משלי ח, טו), וכן מלאכי השרת נקראים מלכים, כנאמר בהם במתן תורה "מלכי צבאות יודון יודון" (תהלים סח, ג), וכאשר אמר הקב"ה 'אתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש' גילה שישראל בכח וקדושת עסק התורה מכובדים לפניו יותר ממלאכי השרת.

ראויים לאכול בשלמי ציבור

ומדברי המכילתא הללו למד האמרי אמת (בדרוש לשבועות תרע"ג, ובספר ליקוטי יהודה פ' אמור) טעם למה שנקראו זבחי עצרת 'שלמים', כנאמר בהם (ויקרא כג, יט) 'ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים', שהרי אמרו בתורת כהנים (דבורא דנדבה פ"ג, פרק טו, ב) שקרבן 'שלמים' נקרא כן על שם שהוא קדשים קלים וכולם בו בשלום, שהדם והאימורין למזבח, החזה והשוק לכהנים, והעור והבשר לבעלים, אבל שלמי ציבור שהם קדשי קדשים אינם נאכלים לבעלים, אלא שבשעת מתן תורה שלא חטאו עדיין ישראל בעגל ראויים היו כולם לכהונה ולאכול קדשי קדשים, ולכן נקראו שלמים, ונשאר שם זה לדורות על שם שתחזור לעתיד הכהונה לישראל והיו ראויים לאכול בקדשי קדשים.

צדיק גזר

ובספר גנזי ישראל (דרוש ללל ב' דשבועות תרפ"ה) כתב שמעלת הכהונה מתקיימת בישראל גם כיום, שממעלות הכהונה היא שמסר להם הקב"ה ממשלה וכן בדיבור פיהם, כמו בענין הנגעים שתלויה הטומאה והטהרה בדיבור הכהן, וכן בברכתם לישראל, ועל זה רמז ואמר הקב"ה 'אתם תהיו לי ממלכת כהנים', שאם תהיו סגולה מכל העמים, שתקדשו עצמכם בכל עניני הארציות שיהיו כולם מובדלים ומופרשים לכבודי, אתן לכם כח וממשלה של כהנים שתוכלו למשול בדיבור שלכם, וכענין צדיק גזר והקב"ה מקיים.

גדלהו משל אחיו

ורבי שמעון סופר בספר שיר מעון (ט, ה) ביאר, שלכן יש לישראל לגדל אדם שהוא גדול בתורה ואיש אלהים שתהיה לו חשיבות וגדולה ועשירות, מפני שאם הוא עני אינו חשוב ונכבד בעיני המון העם, כמו שכתוב במשלי (ט, ז) 'כל אחי רש שנאוהו', ואין יורה להם דרך ה'. והוא טעם למה שצוה התורה "והכהן גדול מאחיו" (ויקרא כא, י), שאם אין לו משלו צריכים אחיו הכהנים לגדלו בעשירות משלהם עד שיהיה העשיר שבכולם, כמו שאמרו במסכת יומא (פ"ד יח ע"א) והוריות (א, ב) 'וכן את ראש הישיבה היו מעשירים לכבוד התורה כדי שיהיו דבריו נשמעים, כמו שכתב רש"י במסכת חולין (בדף קלד ע"ב ד"ה 'ואיבעית אימא)'. ולכן אמר הקב"ה 'והייתם לי סגולה מכל העמים', שהוא אוצר מלכים כמו שפירש רש"י, ללמד שכאשר זוכים ישראל למעלת ומדרגת 'ממלכת כהנים', תהא נתונה להם קרן העושר שיש לו להקב"ה בעולם הזה בכל סגולות ואוצרות המלכים. שהרי משלו נתנה להם הקב"ה, וכענין הכתוב (תהלים קטו, טז) "והארץ נתן לבני אדם", והוא יתן זאת אז לישראל כדי שיהיו יכולים להורות לעולם כולו את דרך הטוב ויקבלו כל העמים דבריהם באימה ויראה ושמחה.

כהני ה' תקראו

וְעַתָּה אִם שָׁמַעְתְּמוּ תְשַׁמְעוּן קְלִי וְשִׁמְרַתֶּם אֶת בְּרִיתִי וְהִייתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים כִּי לִי כָל הָאָרֶץ, וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְלַכְתַּת כְּהֵנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ (שמות יט, ה-ו - ויקרא ל שבועות). פירש רש"י (ט, ה-ו) שאמר להם הקב"ה לישראל, שאם יקבלו עליהם התורה והיו נאמנים בברית שכרת עמהם לשמור התורה, יהיו לו 'סגולה', שהוא אוצר חביב וסגולת מלכים, 'מכל העמים', שתהיה נכרת חבתכם לפני יותר מכולם, וגם תהיו לי ממלכת כהנים, שתהיו שרים וחשובים לפני. והספורנו (ט, ה-ו) ביאר זאת עוד, שאמר להם הקב"ה, שעל אף שכל בני העולם יקרים לפניו על שנברא בצלם, מכל מקום תהיו לי 'סגולה', שתהיו חשובים מכולם במה שתהיו ממלכת כהנים ללמד המין האנושי כולו לקרוא בשם ה' ולעבדו שכם אחד (-כתף אל כתף, ביחד), וכפי שיתקיים לעתיד לבוא, כנאמר בישעיה (סא, ה-ו) "ועמדו זרים ורעו צאנכם ובני נכר אכריכם וכורמיכם, ואתם כהני ה' תקראו משרתי אלהינו יאמר לכם חיל גוים תאכלו ובכבודם תתמררו", ולא זה בלבד, אלא תהיו 'גוי קדוש', שתחיו לנצח כמוני בקדושת, כנאמר בישעיה (ו, ד) "והיה הנשאר בציון והנוותר בירושלים קדוש יאמר לו", ודרשו במסכת סנהדרין (בדף צב ע"א) מה קדוש לעולם קיים אף הם לעולם קיימים. וביאר הספורנו עוד, שזו היתה כוונת הבורא ב"ה, ליתן לישראל במתן התורה את כל טובות העתידות, אלא שכאשר קלקלו ישראל בעגל אבדו הכל, כנאמר בזה (שמות לג, א) "ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב".

כולם קדושים

ובזה טעה קרח שטען כלפי משה ואהרן "כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תנשאו על קהל ה'" (א, טז), וביארו הבכור שור (א, טז) ורבנו חיים פלטיאל (א, טז) והמשכיל לדוד (א, טז) שהיתה טענתם בזה שהרי הקב"ה קראם 'ממלכת כהנים וגוי קדוש', שכולם ראויים לכהונה, אם כן מדוע תנשאו על הקהל לומר שאתם כהנים ולא הם. וכן הוא במדרש הגדול (א, טז). וביאר זאת הפנים יפות (א, טז) שסברו עדת קרח שנתכפר לישראל עוון העגל לגמרי, כמו שאמר משה רבנו להקב"ה כשפייסו על כך "אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה" (שמות לג, טו), והשיב לו הקב"ה "גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה" (שמות לג, יז), ואם טענו שראוי שיתקיים בכולם 'ממלכת כהנים'. אלא שטעו ולא ידעו שבאמת לא נתכפר לגמרי עוון העגל, אלא נתחלקה פורענותו לדורות, כמו שאמר רבי יצחק במסכת סנהדרין (בדף קב ע"א).

כהנים גדולים וכמלאכים

וכתב בעל הטורים (י, ט), שאילו זכו ישראל היו כולם כהנים גדולים, ולעתיד לבוא תחזור להם ממעלה זו. ומעין זה הוא בדברי המכילתא (פ' יתרו, מס' דבחדש ב) שדרשו בכתוב 'ממלכת כהנים וגוי קדוש' שראויים היו כל ישראל לאכול בקדשים עד שלא עשו העגל, ומשעשו העגל נטלו מהם מעלה זו ונתנוה לכהנים. והאלישך (י, ט), כתב שיהיו בגופם קדושים כמלאכי השרת וקרובים להקב"ה לשרתו כמותם, וכתב האור החיים (י, ט), שהוא מעלת הצדיקים שמזככים ומקדשים גופם בעסק התורה עד שנקראים מלאכים וקדושים, שהרי בכח וקדושת התורה נתעלה חשיבות האדם למעלה ממלאכי השרת, כמו שאמר

רבנו תם	צאת שבת	כניסת שבת	כניסת החג	זמני שבת זהה	לפניות והקדשות	ואלה יעמדו על הברכה
21:05	20:09	18:58	18:57	ירושלים:	מוקד טלפוני 03-3765444	לעילוי נשמת גאולה בת דינה, דוד בן חנה,
21:02	20:08	19:17	19:16	בני ברק:	ממין בימים א'-ה' בין השעות 9:00-20:00	ראו דור דרור בן רוגית, רוזט שושנה בת אסתר,
21:06	20:11	19:20	19:19	חיפה:	דוא"ל: contact@hayanuka.com	נחמן חוטה בן נעומי.
20:02	20:08	19:17	19:16	באר שבע:	לקבלת הגליון במייל: gilyonot@hayanuka.com	
					יד' להועיל: בנק מזרחי טפחות סניף 417 מס' חשבון: 521025	

תורת שלמה

מאמרים משיעורי הענפים של רבנו שליט"א

"וביום השבת יפתח" (יחזקאל מז, א)

חלק ג'

משיעור יום ה' ה' תמוז תשע"א

א

תורה עבור מלכותו וכבודו בעצמו, ובה נעשה מתלמידיו של בלעם הרשע שמידתו ר' עין, ותורתו דרך קללה ללא ברכה, כמו שדרש עליו רבי יוסי בזהר בלק (בדף ה' ע"ב) מה שהזהיר שלמה במשלי (כג, ו) "אל תלחם את לחם רע עין", שהם ברכותיו של בלעם, שהיתה פנימיותם דרך קללה להסתיר את גילוי מלכות הבורא ב"ה בעולם.

1

וכאשר תורתו של אדם 'תורת משה' היא, מביאה אותו תורתו למדרגת 'אדם', שהיא דרך התפילה, והיא משמעות בקיעת צורת האות מ' שתורה שבתורה בדרך המשכת הברכה עד שנושית כצורת האות מ' פתוחה בגילוי מלכות ה' ב"ה בתחתונים. שמדרגת 'אדם' היא דרך התפילה, שהרי בתחילת ימי בראשית נאמר (בראשית ב, ה) "וכל שיה השדה טרם יהיה בארץ... כי לא המטיר ה' אלהים על הארץ ואדם אין לעבוד את האדמה", ופירש רש"י (סו) שלך לא המטיר הקב"ה על הארץ, מפני שאדם אין לעבוד את האדמה ואין מכיר בטובתם של גשמים, וכאשר בא אדם וידע שהם צורך לעולם, התפלל עליהם וירדו, וצמחו האילנות והדשאים. והיא משמעות בקיעת צורת האות מ' שתורה שבתורה, כנאמר תיכף בסמוך (בראשית ב, ו) "ביצירת האדם 'ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה, ויצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה", שבתחילה לא נגלתה צורת האות מ' הסתומה הזו, ובה נתקיים 'ואד יעלה מן הארץ', שלא נצטרפה האות מ' סתומה לאותיות 'אד' להעשות 'אד-מ', והיה זה כענין 'ואדם אין', ומתוך שגילה הקב"ה את צורת האות מ' סתומה שבתורה נצטרף ונעשה ה'אדם', ונמשכו הגשמים לעולם, שנגלתה דרך המשכת הברכה שבתורה להביא הנבראים כולם לפנות לה' ב"ה בדרך התפילה ולהמליכו על הנבראים הנוצרים והנושעים כולם.

ובלעם כנגד זה רוצה לבטל מדרגת 'אדם' שבתורה, שחפץ הוא ליקח ולבלוע את צורת האות מ' סתומה הזו שבתורה ולהפרידה מהאותיות 'אד', שלא יבוא האדם מתוכה ועל ידה לדרך התפילה והמלכת הבורא ב"ה על הנבראים כולם, אלא יבוא להשתמש בכרת תורה עבור עצמו וכבודו, מתוך שיטעה לסבור ולחשוב שאין מי שיכול לעכב ולמנוע בעדו מהכבוד שיבוא לו על ידה, אבל כבר אמר בלק בלעם (בדף דבר 'אמרתי' כבד אכבדך והנה מנעך ה' מכבוד' (במדבר כד, יא), שבדאי תהיה לו סוף דבר אותה תורה לסמא דמותא והיפך הברכה. והוא טעות דור המבול שסרו בגאווה מדרך התפילה שמצד מדרגת 'אדם', כמובא בתנחומא (בשלח יב) שעליהם אמר הכתוב באיוב (כא, יט-כ) "ויאמרו לאיל סור ממנו, ודעת דרכיך לא חפצנו, מה שדי' כי נעבדנו, ומה נועיל כי נפגע בו", שהתריסו ואמרו שאינם צריכים לגשמים, אלא 'ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה', וכענין טומאת אגאות מצרים שהיו יזונים ממי הנילוס ולא נצרכים היו כביכול לגשמים. ואמר הקב"ה לבני דור המבול, הנה בטובה שהשפעת ליכם אתם מתגאים לפני, אם כן בה אני נפרע מכם, שפתח עליהם ארובות השמים מלמעלה, ופתח להם מעיינות גם מלמטה, ובה "וימח את כל היקום אשר על פני האדמה" (בראשית ז, כג). ועיקר טעותם היתה מה שמאסו בדרך התפילה, כמו שהתריסו ואמרו 'מה נועיל כי נפגע בו', ש'פגיעה' משמעותה תפילה. כנאמר ביעקב "ויפגע במקום" (בראשית כח, יא) כאשר התפלל במקום המקדש, כמו שאמרו במסכת ברכות (בדף כו ע"ב), כי כאשר אין רוצים הנבראים להמליך את ה' ולילך לפניו בדרך התפילה, נהפכת להם התורה ומדרגת ה'אדם' לסמא דמותא וקללה.

2

ועל כך אמר הכתוב "וזאת התורה אשר שם משה" (דברים ד, מז), ודרש זאת רבי יהושע בן לוי במסכת יומא (בדף עב ע"ב) שהוא מלשון 'סם', שאם זכה אדם נעשית לו התורה לסם חיים, ואם לא, נעשית לו לסם המוות חלילה, ש'סם' הוא אותיות 'ס' מ', לרמז שבתחילה סגורה התורה לאדם כצורת האות ס', בכדי שלא ינקו ממנה החיצונים הנכרכים אחרי האדם, וצריך הוא להוציאה מנרתיק צורת האות ס', הסגורה למדרגת השפעת התורה שמצד צורת האות מ' הסתומה, שהיא מצד האות מ' של 'עין החיים', שכאשר דבק בה האדם והפך את מדרגת תורתו מצורת האות ס' לצורת האות מ', נעשית תורתו ל'סם' חיים, שנמשכת לו בה ועל ידה הברכה והחיים, אבל כאשר אינו זוכה נעשית תורתו כענין הנאמר באיכה (א, א) בחורבן ירושלים "שרתי במדינות היתה למס", שנתנתקו מהאור והחיות האמיתית והנצחית שבתורה ונהפכה להם תורתם ממדרגת צורת האות מ' סתומה להיות כצורת האות ס' שמצד ה'סם' המות', שבה והיה זה מתוך שביזו החכמים כמו שאמר רבי יהודה בשם רב במסכת שבת (בדף קיט ע"ב), שבה נאחזה בתורתם מידת בלעם 'רע עין' העולה כמנין האות ת', ונחקה בהם האות ת' שמצד הסמא דמותא, כמו שאמר רבי אחא ברבי חנינא במסכת שבת (בדף נה ע"א) שבעת פורענות ירושלים אמר הקב"ה לגביראל "עבור בתוך העיר בתוך ירושלים והתוית תו על מצבות האנשים והנאנקים על כל התעובות הנעשות בתוכה" (יחזקאל ט, ד), שאמר לו לך ורשום על מצחן של צדיקים תיו של דיו שלא ישלטו בהם מלאכי חבלה, ועל מצחם של רשעים תיו של דם כדי שישלטו בהן מלאכי חבלה.

שדרכו של בלעם היא לנתק האדם מהאות מ' והסמא דחיי מתוך שממשיכו לענין 'העין רעה', כמו שאמר רשב"י בזהר אחרי (בדף סג ע"ב) שמכח זה היה ביד בלעם להמשיך הקללה הנמשכת מצד המוות. שכאשר מאמין האדם בתורה ובקדושתה וחשיבותה ובמעלת העוסקים בה, נמשך לו מנחה צורת האות מ' שמצד ה'ברכה', אבל כאשר בו הוא לעוסקים בה, בזה דבק הוא במדת הרע עין' של בלעם, שהיתה עינו רעה בדרך החכמים ועמלי התורה העוסקים להמליך את ה' ב"ה בעולם מתוך גילוי התורה, ובה אין יכולה הברכה לשרות אצלו. והוא שהיה בלעם "שתנום העין" (במדבר כד, ג, ד, טו) ודרש זאת רבי אלעזר בזהר פקודי (בדף רלו ע"א) מלשון 'סתום העין', שמצד עינו בסתומה היתה שורה עליו הטומאה, והיא מדת עינו הרעה שהיתה לו כטומאה סתומה שאין פתח לצאת ממנה כמובא בזהר

קבלת התורה היא בדרך מסירות נפש גדול, שיתן האדם נפשו עליה לבוא לגלות בה ועל ידה את דרך המלכת הבורא ב"ה בעולם. כי התורה במהותה הפנימית קדושה ומובדלת מכל שיג ושיח שבתחתונים, כמו שאמר רבי יהושע בן לוי במסכת שבת (בדף פח ע"ב) שמפני כך קטרו המלאכים על נתינת התורה לישראל וטענו ואמרו להקב"ה "תנה הודך על השמים" (תהלים ח, ב), ואמר הקב"ה למשה שיאחז בכסא כבודו ויתן להם תשובה, ובה טען משה כנגדם שהרי כל דרך התורה היא קיום מצוות הבורא ב"ה בכל עניני התחתונים דווקא, כזכירת יציאת מצרים, ואיסור עבודה זרה, וזכירת ושמירת השבת, וכל מצוות השייכות בין אדם לחברו, וכיוצא, ונצחם משה ונסתתמו טענותיהם, ואף נעשו לו המלאכים אוהבים ונתנו לו מתנות.

כי מהות התורה היא להביא הנבראים כולם למדרגת אדם בשלמות, כנאמר בה "וזאת התורה אדם" (במדבר יט, ד), שהוא שלמות גילוי מלכות הבורא ב"ה בעולם עם דווקא, ולזה צריך האדם למסור נפשו ולהמית עצמו עליה, כנאמר בזאת התורה אדם, כי ימות באלה, ודרש זאת ריש לקיש במסכת ברכות (בדף גט ע"ב) ושבת (בדף פח ע"ב) וגיטין (בדף נו ע"ב) שבא הכתוב ללמד בזה שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה, והוא מדרגת משה שהיה מבחר המין האנושי (פיח"מ"ש לרמב"ם סנהדרין ריש פ"ג, יסד הו) בשלמות מדרגת שם 'אדם', שזכה לזה מתוך שנתן וסר נפשו על התורה בארבעים היום שהיה עם הקב"ה בשמים להוריד התורה לישראל, שבזה נקראת התורה על שמו "זכרו תורת משה עבדי" (מלאכי ג, כב), כמו שאמרו במלכותי (פ' בשלח מס' דשירה א) ובתנחומא (בשלח, י; שופטים, ה) ובבמדבר רבה (ט, יב), ש**בארבעים יום** אלו השיג את מדרגת צורת האות מ' סתומה שבתורה, ובמה שמסר נפשו לנצח טענות המלאכים זכה שתיבקע בדרך המשכת הברכה ותעשה כצורת האות מ' פתוחה, לבוא בה ועל ידה להמליך את הבורא ב"ה בתחתונים, והוא ענין האות מ' של 'משה'.

ובזה ניצח משה את בלעם שעמד כנגדו ולעומתו בסטרא אחרא, כמו שאמרו בספרי (פ' ואת הברכה, טז) ובבמדבר רבה (ד, כ), ש'**בלעם**' הוא נוטריקון **בלע** מ' כמובא בדברי רבנו האר"י בעץ חיים (שער ח, ב) ובספר ברית כהונת עולם (מאמר לשקלים פ"ב), שרצה לבלוע ולהעלים מישראל מדרגת צורת האות מ' סתומה שבתורה, וזאת היתה מטרתו בכל קללותיו שרצה לקלל את ישראל, שעל אף שנתהפכו סוף דבר לברכה, כנאמר (דברים כג, ו) "ולא אבה ה' אלהיך לשמוע אל בלעם היפחן ה' אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלהיך", עם כל זה אמר רבי יוחנן במסכת סנהדרין (בדף קה ע"ב) שסופם שנתקיימו קללותיו כפי רצונו הפנימי, שהיה ענינם לבטל מישראל מדרגת המלכות, שלא תשרה עליהם שכינה ושלא תמשך מלכותם, וכיוצא בשאר הענינים כמבואר שם בגמרא, היינו שרצה לעכב בעדם מלבוא להמליך את הבורא ב"ה בעולם, ובה נתקיימו קללותיו, אבל מה שרצה לקללם שלא יקיימו להם בתי הכנסיות ובתי המדרשות, זאת לא נתקיימה, כי בעסק התורה והתפילה בתי הכנסיות ובתי המדרשות מתגלה שורש מידת מלכותו יתברך שמו, וזאת הלא הצליח בלעם לבטל מישראל, מפני שכבר השיג זאת משה בשלמות במסירות נפשו עליה, ושמר וחתם אותה לבל יצליח לקלל בה אדם מעולם ועד עולם, והוא ענין מדרגת האות מ' סתומה שבתורה המורה על ששמורה וחתומה היא מכל משמר, ועיקר הדבר הוא שבה ועל ידה לבוא סוף דבר לתכלית הבראה כולה, להמליך בה ועל ידה את הבורא ב"ה על הנבראים הנוצרים והנושעים כולם בבנין ירושלים במרה.

ב

ודרך מסירות נפש זו שבתורה היא מצד הגברות החשק והרצון אחריה יותר ויותר, שהיה רצון האדם נמשך לעסק התורה מתוך תכלית ומטרה למצוא בה ועל ידה הדרך לבוא להמליך את הבורא ב"ה בעולם ולגלות אלהותו לעין כל, ובה מוצא האדם בתורה את החיים ממש, שהוא כרוך ונמשך אחריה כגמול עליו אמו, ואינו מסחי דעתו ממנה, והיא העדות שתורתו 'תורת משה' היא, שוהי הדרך שהנחיל והוריש לנו משה בתורה הקדושה. ולזה מוכרח האדם לדבוק בתורה הקדושה מתוך עין טובה ואתה גדולה לכל החכמים הקדושים שעמדו לישראל מדור לדור ונתנו נפשם למוסר ולהנחילה לישראל כטהרתה ואמיתותה, ויגביר אהבתו לכל עמלי התורה המציעים עצמם תדיר בעסק התורה הקדושה, להיבדל מכל עסקי העולם ולבחור בטובה ואורה של התורה הקדושה, ובה יבוא האדם לראות הברכה הנמשכת מהתורה, ובכל דבר ולימוד שבתורה ימצא דרך נצחית ואמיתית לבוא לדבוק בו יתברך שמו ולהמליכו בעולם.

שהרי מהותה של 'תורת משה' היא דרך טובת העין שבתורה הקדושה, כמו שדרש רבי יוסי ברבי חנינא במסכת נדרים (בדף לה ע"א) מה שאמר הקב"ה למשה בלוחות השניות "כתב לך את הדברים האלה" (שמות לד, כז), וכן אמר לו "פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים" (שמות לד, א), שבא לומר לו, מה פסולתן של הלוחות (מה שנשאר אחרי פסילת וגילוף הלוחות) שלך, אף כתבן שלך, שלא ניתנה תורה אלא למשה ולזרעו, ומשה נהג בה טובת עין ונתנה לישראל, ועליו הכתוב אומר (במשלי כב, ט) "טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל", וביאר הרא"ש (ה שם נדרים לה ע"א) ש'לחם' הוא ענין התורה הקדושה, כנאמר בה (במשלי ט, ה) "לכו לחמו בלחמי", וכאשר דבק האדם בתורה בדרך טובת העין כמדת משה, נמשכת לו בה ועל ידה הברכה התלויה בטובת העין, וכאשר צרה עינו של אדם חלילה בחכמים ועמלי התורה, בודאי רחוקה תורתו מעסק גילוי מלכות הבורא ב"ה בעולם, שהיא עיקר חפץ ורצון החכמים מוסרי התורה לאמתתה מדור לדור, וניטעה בזה האדם מתוך שרוצה הוא להשתמש בכרת

חדש רות (בדף קה ע"ב), שהיא כנגד צורת האות 'ס' שתומה שבקדושה הנמשכת לעוסיקי התורה מתוך מידת טוב עינים בחכמים ועמלי התורה. שמתוך מידת ה'טוב עין' שמצד משה ממשיך האדם בעסק התורה את מדרגת האם העליונה שמצד צורת האות 'ס' שתומה, שתשרה על בניה, היינו שתגן ותשמור ותמשיך חיים אל הבנים, ומתוך מידת ה'רע עין' שמצד בלעם ממשיך האדם בתורה את צורת האות 'ס' שמצד סתימות העין והקללה, שנוטל מה את מדרגת האם העליונה שמצד צורת האות 'ס' שלא תשרה על הבנים, וזוה מתעוררים הדינים בעולם כולו כמוכב בדברי רבנו האר"י בשער הכוונות (בדרושי ק"ש ח).

ה

ודרך המשכת הברכה מתוך מדרגת הטוב עין שבתורה הוא פנימיות עיני נתינת המעשר והתרומה, שבוה נמשכת לאדם הברכה ואין שולטת עליו טומאת מדת העין רעה, כמו שאמר רשב"י בזהר פקודי (בדף רכה ע"א), כי נתינת המעשר, שהוא אחד מעשרה, הוא כנגד האות 'ל' שמצד מדת החכמה, כמו שאמר הרעיא מהימנא בזהר בא (בדף מב ע"א), והוא דרך מדרגת ה'טוב עין' שבתורה, שמפריש ומבדיל האדם את החכמה שבתורה שתהיה לשם שמים לבד, ואינו משתמש בכתר תורה עבור עצמו וכבודו לחילה. והוא דרך גילוי מלכותו יתברך שמו בעסק התורה בששת ימי החול, שעל אף שעוסק האדם בעיני חולין נמשכת לו חיות וקדושה מכח זכות המעשר והתרומה שהוא מעשר ותורם בימול החול, שבנתינת המעשר נמשכת לו מדרגת החכמה שבתורה, שנגלית לו התורה בצורת האות 'ס' שמצד מדרגת החכמה הסתומה ונעלמת, וכאשר תורם התרומה בעין יפה, שישעורה הוא אחד מארבעים כמוכב במשנה תרומות (ד, א), בזה נמשכת לו בתורה מדרגת האות 'ס' שתומה העולה ארבעים שמצד האם העליונה השורה על הבנים להגן ולשמור עליהם ולהמשיך להם החיים והברכה.

ומפני שהצדיקים מפרישים ומבדילים את חכמת תורתם בעין יפה בשלמות, שתהיה נקיה לשם שמים לבד ללא כל שיג של גאות ורמות רוחא חלילה, בזה משיגים הם בתורתם את מדרגת צורת האות 'ס' שתומה שבה בשלמות, וזוה ממשיכים את הברכה לעולם בעסק תורתם להגן ולשמור בה ועל ידה להנבאים כולם, ולגלות הניסים והנפלאות האותות והמופתים שמצד גילוי כבוד מלכותו יתברך שמו בעולם. והוא מדרגת כוחו של משה שהעיד על עצמו "ואשב בהר ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי" (דברים טו, ט), וכן מדרגת כוחו של אליהו שנאמר בו (במלכים א' י"ט, ה) "ויקם ויאכל וישתה וילך בכח האכילה והיא ארבעים יום וארבעים לילה עד הר האליהו חורב", שמתוך שהיו כל אכלתם ומרעיהם מופרשים ומובדלים לשם שמים לבד, וכענין המעשר והתרומה, בזה נמשך להם שמירה והגנה וברכה וחיים מצורת האות 'ס' שתומה הזו, ולא היתה להם כל אחיזה בסמא דמותא. וזוה גם לא טעם משה במרום טעם שינה, כמו שאמר בתנומא (כ, תשא, לו) שבשעה שהיה הקב"ה מלמדו מקרא ידע שהוא יום, ובשעה שהיה מלמדו משנה ידע שהוא לילה, והוא מפני שהשינה ידע שבה אחת מס' ממיית, ובדבקוהו שם במדרגת צורת האות 'ס' שתומה שבתורה שמצד מדרגת עין החיים, לא היתה לו אחיזה כלל בסמא דמותא. וכן הוא גם בכל אדם, שכפי שתהיה עינו טובה יותר בחכמים ועמלי התורה, כן יהיה יכול יותר למעט בשינה ולהיות אצל התורה תמיד.

ו

ואכילת יום השבת, קודש היא לה' ב"ה לבדו, וכענין המעשר והתרומה, כי אז נמשכת הברכה למטה בעסק התורה, שנפתחים שערי גילוי סודות התורה לגלות בה ועל ידה את הדרך לבוא להמליך את ה' ב"ה בעולם. ולכן אין מפרישים תרומות ומעשרות ביום שבת כמוכב במשנה שבת (ב, ז), מפני שכל השפע והברכה הנמשכת בו הרי היא כענין המעשר והתרומה, שמוקדש ומופרש ומובדל יום זה לה' ב"ה לבדו, להביא לגילוי מלכותו בעולם. והוא ששבותים אנו ביום זה ממלאכה, מפני שנכלל יום זה כולו במדרגת ה'טוב עין', ונחלשת בו טומאת בלעם הרוצה לבלוע העולם, ולכן שובת בו האדם מדרך מרוצת ימי החול, שרודף ורץ הוא לילך וליקח הכל לעצמו, כי תכלית יום השבת הוא שימת האדם כל אשר לו, ואף את נפשו ורצונו הפנימי, לה' ב"ה לבדו, שבששת ימי החול האדם חושב מה יוכל הוא ליקח מה' יתברך, אבל העיקר הוא מדרגת יום השבת, שיחשוב האדם מה יוכל הוא ליתן לה' יתברך, והוא כנגד מדרגת החסד שמצד קדושת יום השבת, שמובדל ומופרש כולו לכבוד הבורא ב"ה.

והיא מדרגת הבל, שהיא מדרגת יצר הטוב ללא כל אחיזת צד המוות כמו שאמר רשב"י בתיקוני הזהר (בתיקון סט, דף ק"ז ע"ב), שהיתה עינו של הבל יפה ונתן את כולו לה' יתברך, כנאמר בו (בבראשית ד, ז) "ההבל הביא גם הוא, שנתן גם את עצמו להש"ת, שהוא שלמות העין יפה שבענין התרומה, כנאמר בשם 'הבל' העולה (עם ג' האותיות) כמנין ארבעים. וכנגד זה היא מדרגת קין, שהיא מדרגת יצר הרע שמצד אחיזת המוות, שהיתה עינו של קין רעה מתוך שהיה חפץ ליקח הכל לעצמו והבהיל עצמו לטול העולם, כמו שדרשו עליו בזה בשמות רבה (לא, ז) "והוא שכתוב במשלי (כח, כב) 'נבהל להון איש רע עין'. וזהו כנגד מדרגת המעשר שבהקדושה, וכענין עשוי ונתינתו 'רע עין', וכענין הארבע מאות ארבע שהיו עמו בבואו להלחם ביעקב, שהם כמנין 'רע עין' העולה ה' שמצד אחיזת המוות, כמו שכתב רבנו בחיי (בבראשית טו, ג), והוא מפני שלא היה רוצה לעשר מעצמו מאומה לכבוד ה' יתברך, שבוה היתה כל אחיזתו בצד המוות לבד, ומה שנמשכה לו חיותו בעולם היה זה רק בכח זכות מה שנסתפק כביכול אם לעשר המלך כמוכב בתנומא (תולדות ח), שהוא דבר שאין בו הנאה ומזון ושייך בו ענין המעשר, ולכן גם חיותו אינה חיות באמת, וכל אחיזתו בצד המוות לבד.

והיא ענין הספירה בשבעו השביעי של ספירת העומר, שהיא כנגד מדרגת יום השבת, שאחר שנתקנו כל המדות והדמים הרעים בספירת מ"ב הימים שהם כנגד השם מ"ב שמצד מדת הגבורה, וכנגד מדרגת ששת ימי החול, צריכים אנו בשבעו זה לבוא להשיב המלכות לבורא ב"ה. ולכן ציוה הקב"ה את משה על שלושת ימי ההגבלה, שהם שלושת ימים האחרונים של שבוע זה, וכנגד שלושת השעות של מנחת יום השבת, שהוא עת גילוי ה'רעוא

דרעון, רצון רצונות, היינו שמתגלה אז שלמות דרך גילוי מלכותו יתברך שמו, שצריכים אנו לבטל עצמנו בביטול גמור עבור גילוי מלכות הבורא ב"ה בעולם, ולמסור עבורו גם את רצונותינו וגם את שורש רצונותינו, שהם כל הרצונות הקדושים של האדם לתורה לקדושה ולדבקות, שגם כל רצונות אלו צריכים אנו למסור ולבטל כלפי דרך גילוי מלכות הבורא ב"ה בעולם. והיא גילוי המלכות בשלמות, וכנסיון עקדת יצחק, שלא היה זה מתוך שנצטוו אברהם למסור לבורא ב"ה את אהבתו, אהבת בשר ודם, אלא היה עיקר נסיונו בזה שנצטוו למסור לבורא ב"ה אף את כל רצונותיו הקדושים כפי שעלה בדעתו על יצחק, ואת כל הדרך של האמונה והתורה שמסר ליצחק, ובעיקר במה שהיה צריך למסור עבורו יתברך שמו כל מה שחשק לבנות לה' יתברך בית הבחירה על ידי זרעו, שזהו שנקרא שמסר האדם את כל כולו עבור ציוויו ה', לעשות לפניו נחת רוח שאמר ונעשה רצונו, והוא תכלית גילוי המלכות של ה' ב"ה.

ז

והוא דרך בנין ירושלים, שכפי שפקד הקב"ה את שרה ואת כל האימהות, וכפי שפקד הקב"ה את חנה, כך עתיד הוא לפקוד את ירושלים, כמו שהבטיח לה הקב"ה (ביחזקאל טו, ט) "זוכרתי אני את בריתי אותך בימי נעוריך והקימותי לך ברית עולם", והוא מתוך שהרי קודם שפקד את שרה הוסיף הקב"ה את ה' לאברהם, מפני שמצד האות 'ס' שתומה שבשמו 'אברהם' לא יכול היה להוליד, אבל מתוך שנוסף לו בשמו האות 'ה' שמצד הדעת ונקרא 'אברהם', יכול היה להוליד, כמו שאמר רשב"י בזהר חדש שיר השירים (בדף פח ע"ב), וכן כמו לו הוא בעיני בנין ירושלים, שבכדי שנוכה שיפקוד הקב"ה את ירושלים צריך שנוכה תחילה לאות ה' של 'ירושלימה', שהיא מצד הדעת, שבוה תבקע האות 'ס' שתביט 'ירושלים' ותהיה כענין 'ירושלימה' (מלכים א' י, ב ועוד דבה"ב י"ב לב ט), וכמוכב בירושלמי מגילה (פ"א ה"ט) שאנשי ירושלים היו כותבים במקרא 'ירושלימה' במ"ם פתוחה במקום 'ירושלים' במ"ם סתומה, ולא היו מקפידים על כך. והיא שלמות גילוי מלכותו יתברך שמו בעולם, שמדרגת 'ירושלימה' במ"ם פתוחה היא מצד גילוי מדת מלכותו יתברך בתחתונים.

שצורת האות 'מ' הפתוחה היא מצד מדת המלכות, כמוכב במדרש אותיות דרבי עקיבא (נוסח א, אות ט) שמצד האות 'מ' פתוחה נקרא הקב"ה הוא מלך מלכים, וכנאמר בקוצה העליון המופנה וממליך את המלך העליון ב"ה, שהיא כמכרזת ואומרת שהמלכות היא רק לה' ב"ה לבדו, ולכן האות מ"ם מקבלת במילואה (-מ"ם) רק את האות 'ס' שתומה כמותה, שמפני שמרמות היא להתגלות המלכות למטה בתחתונים, לכך אינה מקבלת אלא האות 'ס' הסתומה המרמזת למלך העליון (-בינה עליאה), לרמז שכאשר נוכה לבקוע את הלב העליון, שהוא ענין צורת האות 'ס' שתומה שמצד המלך עליון, בזה תתגלה מלכותו יתברך בתחתונים, שהוא ענין צורת האות 'מ' פתוחה שמצד המלך תחתון (-שפע מידת המלכות), כמו שאמר רשב"י בזהר פנחס (בדף רלו ע"ב).

וזהו מתוך שניתן נפשנו על התורה בטובת עין כמשה, שבוה תתעלה מדרגת המלכות הגלית בתורה ותהיה כולה על מנת להשפיע ולגלותה בעולם, ולהמליך את המלך שלמעלה ממנו, היינו שמתוך עסק התורה יתעורר האדם לדרך התפילה, ליתן ליבו ונפשו על תכלית ומטרת בנין ירושלים. והוא ענין אברהם ושרה, שאברהם הוא כנגד התורה ושרה כנגד התפילה, והיא ענין צורת האות 'ס' של 'אברהם' היא כנגד מדרגת צורת האות 'ס' שתומה שבתורה, וצריך האדם להביא בעסק תורתו שתתוסף האות ה' שמצד מדרגת הדעת ל'אברהם' ויהיה נעשה 'אברהם' מוליד, והוא כאשר ילמד התורה עם דעת והיא תוליד בליבו את היראה השלמה, שהיא ענין 'ירושלימה' שהיא נוסריקון "ראה שלמה", שזכה לזה אברהם בעת עקדת יצחק כמוכב בבראשית רבה (נו, ט), שבוה מתגלית בתורתו דרך התפילה על גילוי מדת המלכות שבנגד שרה אימנו, שנתגלה בתורתו מדרגת הדעת ונמשכת בה ועל ידה האות ה' ב'שרה', היינו שבא מתוך תורתו לתפילה על מלכות ה' ומתגלית תכלית ומטרת התורה שהיא לגלות בה ועל ידה את מלכות הבורא ב"ה לנבירים כולם. ועל זה נאמר בישעיהו (טו, ג) בבנין ירושלים לעתיד לבוא "לסרבה המשרה ולשולם אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו", שהאות 'ס' שתומה באה באמצע תיבת 'לסרבה', והיא ענין האות 'ס' שתומה שבשמו של 'אברהם' היוצאת אל הגילוי בשרה, כמו שאמר שם רשב"י בזהר חדש שיר השירים (בדף פח ע"ב), היינו שכפי עסק התורה בדעת זו כן תבקע צורת האות 'ס' שתומה של 'אברהם' ותהיה מגולה בשרה כצורת כהאות 'מ' פתוחה, וכענין 'המשרה' שהוא אותיות 'המ-שרה'.

ח

והיא מהות מעמד הר סיני, שכל מה שזכו ישראל להמשיך את גילוי הקב"ה בתחתונים במעמד הר סיני, היה מתוך שהצליחו לבקוע את הלב העליון שמצד האות 'ס' שתומה ולגלות המלכות למטה בתחתונים מצד צורת האות 'מ' פתוחה, והיה זה מתוך שישועו לבורא ב"ה יתברך בתוקף צערם בשעבוד מצרים, שבוה זכו להקדים את רצונו יתברך לרצונו, ומתוך כך ראה הקב"ה בעינים, כנאמר אז (בשמות ב, כה) "יורא אלהים את בני ישראל", ופירש רש"י שנתן הקב"ה ליבו עליהם ולא העלים עיניו מהם, לומר שהיה לילך לפרעה ולצוותו "נלכה נא דרך שלושת ימים במדבר ונזבחה לה' אלהינו" (שמות ה, ג), שהוא מדרגת שלושת ימי ההגבלה כמוכב בספר בית משה (פ' וארא), וכן הביא השם משמואל (פ' תצוה זכור, שנת תר"פ) בשם אביו האביו נזר מסוכוטשוב, שבהם היא תכלית ומטרת קבלת התורה כפי הגולה בשעת רעוא דרעון בשבת קודש. כי כל דרך בקיעת צורת האות 'ס' שתומה שבתורה, שהוא הלב העליון, הוא דוקא בדרך של שועה ותחנון לפני ה' יתברך.

וזאת צריכה להיות מגמת האדם בכל עסק התורה ובכל ממשלה ומלכות שיש לו, שצריך שימצא האדם בכל השפע שיש לו את הדרך לרצות ולפייס את הקב"ה שיגאלנו אגולה שלמה, שבתקע צורת האות 'ס' שתומה של 'ירושלים' ותהיה כענין 'ירושלימה', היינו שתהיה נעשית ירושלים כחלק מאיתנו וכדבר הקרוב אל דעתנו, שקודם בקיעת צורת האות 'ס' שתומה של 'ירושלים' נראית פקידת ירושלים בעינינו כדבר הרחוק וסתום מן הדעת, שאין תופסים אנו בדעתנו איך ימלך הקב"ה בירושלים, אבל מתוך ה'דרך שלשת ימים', שהוא מסירת הרצון שלנו, ונתינת המחשבה וההתבוננות לחתור ולדרוש מה רוצה הבורא ב"ה מאיתנו באמת, נהיה יכולים לבקש את מלכותו כראוי באמת, ולבקוע את צורת האות 'ס' שתומה של 'ירושלים' שתהיה כצורת האות 'מ' פתוחה, שידעו הבריות כולם מהמלך הגדול והנורא שעליהם.

תפלה לשלמה

מתוך הספר "תפלה לשלמה" לרבנו שליט"א

מה המקור לזה שבכל שנה בליל שבועות מקבלים את התורה מחדש?

לערב חג השבועות

רבנונו של עולם, הנה חג השבועות, מתן תורה, קרב ובא. אנא זכני לקבל התורה בקולות וברקים, וזכני להארת התורה שתאיר בי, ואזכה לראות היכן אני באותיות התורה, לזכות למצא עצמי בתורה הקדושה, ולגלות את שרשי, ולדבק עצמי בפנימיות התורה, ולזכות להתחדשות כל ימי חיי, ושחיי יהיו מתוקים ביותר, ללא צער ויסורים כלל, ואזכה לשפיע כל טוב, ולהיות בשמחה כל ימי חיי. אמן נצח סלה ועד.

לעורר זכות דוד המלך

רבנונו של עולם, אלהי אברהם, אלהי יצחק, ואלהי יעקב, אלהי דוד וכל ישראל, אנא התעורר נא ברחמיך המרבים וחסדיך העצומים עלינו להושיענו ולגאלנו וגאלה שלמה, ותצילנו מכל רע. רחם עלינו בעודנו בגלות שיתעוררו לפניה זמירותיו ונגניו ודמעותיו ורגשי לבבו וקול כנורו של דוד המלך, וזריזותו ויחשבותיו וכסופיו ורצונותיו לבנות לה את בית המקדש, ולהעמיד את בנו שלמה המלך, ותושיענו בבקשה ותחנונים.

אנא חוס וחמל נא עלינו והושיענו, ושמח לבבנו, ועשה ברחמיך שלא יהיה צער בעמך ישראל, ותן פח לכל הרנקים והרוקות בצערים הגדול ותטע תקוה בלבם, וחבוש לב כל שבורי הלב שבישראל שלא ידעו עוד שבר, ותמשיך רפואה שלמה בעולם, ובכפרט לזרע ישראל עמך, ותשפיע עשירות לכל זרע ישראל עמך בשפע ללא גבול, כמקרא שכתוב "והריקתי לכם ברכה עד בלי די", ותישר לבבנו אליה, ונזכה כלנו לראות בגאולה השלמה, ובבית מקדשנו ותפארתנו. אנא רחום וחנון, משיב הרוח ומוריד הגשם, הצל כל זרע ישראל עמך ממאכלות אסורות ומשעטני ומראיות אסורות והרהורים רעים ופגמים וחטאים, ויעלה לפניה נחת רוח, וכל הנבראים יהללו שמך באמת ובכונה ובלב שלם, ויכירו הנבראים כלם במלכותך חיש קל מהרה. אמן נצח סלה ועד.

רבנו הזכיר שהמקור למה שנוהגים לומר שבכל ליל שבועות מקבלים התורה מחדש, הוא מדברי ה'קרבן העדה' בפירושו לירושלמי מסכת ראש השנה פרק ד' הלכה ח', שכתב שבכל שנה מתחדשת קבלת התורה בליל שבועות, וכן כתב רבי זאב מז'טומיר בספר אור המאיר חלק ב' בדרוש לשבועות דף ה' עמוד א'. והזכיר רבנו שדבר ידוע הוא שהמועדים נקראים בלשון 'חג', על שם שהם חגים כמחוגה הסובבת על צירה, ובכל שנה חוזרים אותם האורות של אותו הזמן, וכמו שכתב במחצית השקל בסימן תס"ח סעיף קטן ט"ו שנודע שבכל הזמנים שאירע לאבותינו ענין מסוים, כשיבוא אותו זמן בשנים הבאות מתעורר קצת אותו דבר וענין ההוא, ואמר רבנו שהמקור לזה הוא במסכת שבת דף קכ"ט עמוד ב' שאין להקזיז דם בערב חג השבועות, משום שנברא אז בעת קבלת התורה מזיק, שאילו לא היו ישראל מקבלים התורה היו ניזוקים באותו יום, ונשאר כח אותו מזיק לדורות, הרי שהרשימו של אותו יום נשאר.

ואמר רבנו שבכדי לקבל התורה כראוי בליל שבועות, צריכים להקפיד לקרוא התיקון של ליל שבועות המיוסד על פי דברי זוהר הקדוש בהקדמה דף ח' עמוד א', ובפרשת אמור דף צ"ח עמוד א', וכמבואר בדברי רבנו האר"י ז"ל בשער הכוונות 'ענין חג השבועות' דף פ"ט עמוד א', ועל אף שבחק יעקב סימן תצ"ד אות א' כתב שעיקר התיקון נתקן לעמי הארץ שאינם יודעים ללמוד, אבל תלמידי חכמים יעסקו בתלמודם, מכל מקום החיד"א בספרו לב דוד פרק ל"א כתב באורך בענין זה, והעלה שגם תלמידי חכמים יש להם לשנות מסדר לימודם בכדי לקרוא התיקון, ורבנו הבית יוסף בעצמו קרא התיקון, כידוע המעשה שהביא השל"ה הקדוש במסכת שבועות פרק נר מצוה אות ו' ואילך שהשכינה דיברה מגורנו של מרן הבית יוסף בעת שקרא התיקון, ולכן ראוי להשתדל בזה.

סיפור לשלחן שבת

מעשה נורא סיפר רבנו הגאון הינוקא שליט"א, שארע בפראג בימי הגאון רבנו יהונתן אייבשיץ זיע"א שהיה רב העיר, שהודיעו ליהודים שם בערב חג השבועות שהמלך מבקש לבוא למחרת היום לרחוב היהודים ולבקר בבית הכנסת העתיק, לראות את תשמישי הקדושה העתיקים הנמצאים שם. ואכן בחג השבועות אחר הצהרים הגיע המלך עם פמליתו לרחוב היהודים, וקבלו פניו בכבוד גדול, והוא התבונן בכל חפצי הקודש העתיקים שם בהנאה מרובה, וכאשר פנה לצאת מבית הכנסת נזרקה לפתע מאחד מבתי היהודים אבן גדולה שחלפה סמוך לראשו ממש וכמעט שפגעה בו, ומיד הבריהו אותו שומרי ראשו, ורתח המלך מזעם, ושלה צו מלכותי לרבנו יהונתן אייבשיץ להסגיר מי שעשה זאת תוך שמונה ימים, ואם לא ימסרוהו יטבחו כל היהודים שבפראג ויבזזו כל רכושם.

ומיד הלכו ראשי הקבל לנסות לבטל הגזרה בדרכים שונות ומשונות, ולא הועיל כלל. ונתכנסו כל היהודים בבית הכנסת המרכזי לצום ובכי ותפילה שלושה ימים, לבטל רוע הגזירה. והיה שם בפראג חייט עני זקן בשם שמעון, שהיה ירא שמים ותלמיד חכם גדול, ולא היה מדבר עם בני אדם כלום חוץ מעסקי מלאכתו, ועלה בדעתו להסגיר עצמו כאילו הוא עשה המעשה בכדי להציל שאר היהודים בני העיר, וכך עשה, ואסרוהו חיילי המלך בבית הכלא וחרצו דינו למוות, וימים מספר לאחר מכן בצעו בו גזר דינם באכזריות גדולה בפתח בית הכנסת בו ארע המעשה. והוא הצדיק עליו הדין ויקבל היסורים באהבה, ויצאה נשמתו בטהרה, כאשר כל היהודים מקיפים אותו בבכי גדול. והיו היהודים שם מתאבלים עליו שבעת ימי האבלות, והדליקו נרות לעילוי נשמתו. הנה בתוך ימי האבל הודיעו לרבנו יהונתן אייבשיץ בחלום שאותו חייט היה מזרע זכריה הנביא שהומת שחבר ישראל במקדש ה'. ולאחר זמן מה נתפס המשנה למלך במרד במלך וגזר המלך דינו למיתה, ולפני מיתתו בקיש לדבר עם הגאון רבנו יהונתן אייבשיץ והודה לו האמת שהוא שלח אחד מנאמניו ואנשי סודו להתגנב לאחד מבתי היהודים ולזרוק האבן על המלך, ובכדי לכפר על חטאו נתן לרב ממון רב מרכושו לתת למשפחת אותו שמעון החייט הקדוש, ולעניים, ולקנות צרכי הציבור לעילוי נשמתו אותו צדיק וקדוש שנהרג על לא עוול בכפו.

סגולות ועצות ייחודיות
שנלקטו מתוך שיעורי רבנו שליט"א

עם סגולה

תיקון ליל שבועות

א. הזכיר רבנו שלימוד התרי"ג מצוות הוא החשוב ביותר בליל שבועות, ומי שלא יספיק ללמוד מכל סיבה שהיא, ישתדל לפחות להספיק התרי"ג מצוות. ומי שאפשר לו יעשה התיקון שגילה האר"י ותיקון החיד"א, ועיקר התיקון הוא לקרוא מקצת מהכ"ד ספרים, ותרי"ג מצוות, ורק לאחר מכן נכון לקרוא שאר המאמרים המקובצים מהזוהר הקדוש והמדרשים.

ב. רבנו הזכיר שבלייל שבועות ראוי שישתדלו כולם לטבול, מאחר ומבואר בזוהר הקדוש (אמור צח) שהטבילה בליל שבועות היא להמשיך את האורות לשכינה הקדושה הטובלת גם כן לפני הייחוד העליון, ובזה יוצא האדם ידי חובת דעת הראב"ה (ר"ה סי' תקכט) שהובא בטור (או"ח סי' תרג) שמה שאמרו חז"ל (ר"ה טז) שחייב אדם לטהר את עצמו ברגל, הוא גם בזמן הזה, וכן דעת השואל ומשיב (תליתאה, ח"א סי' קכג) ועוד.